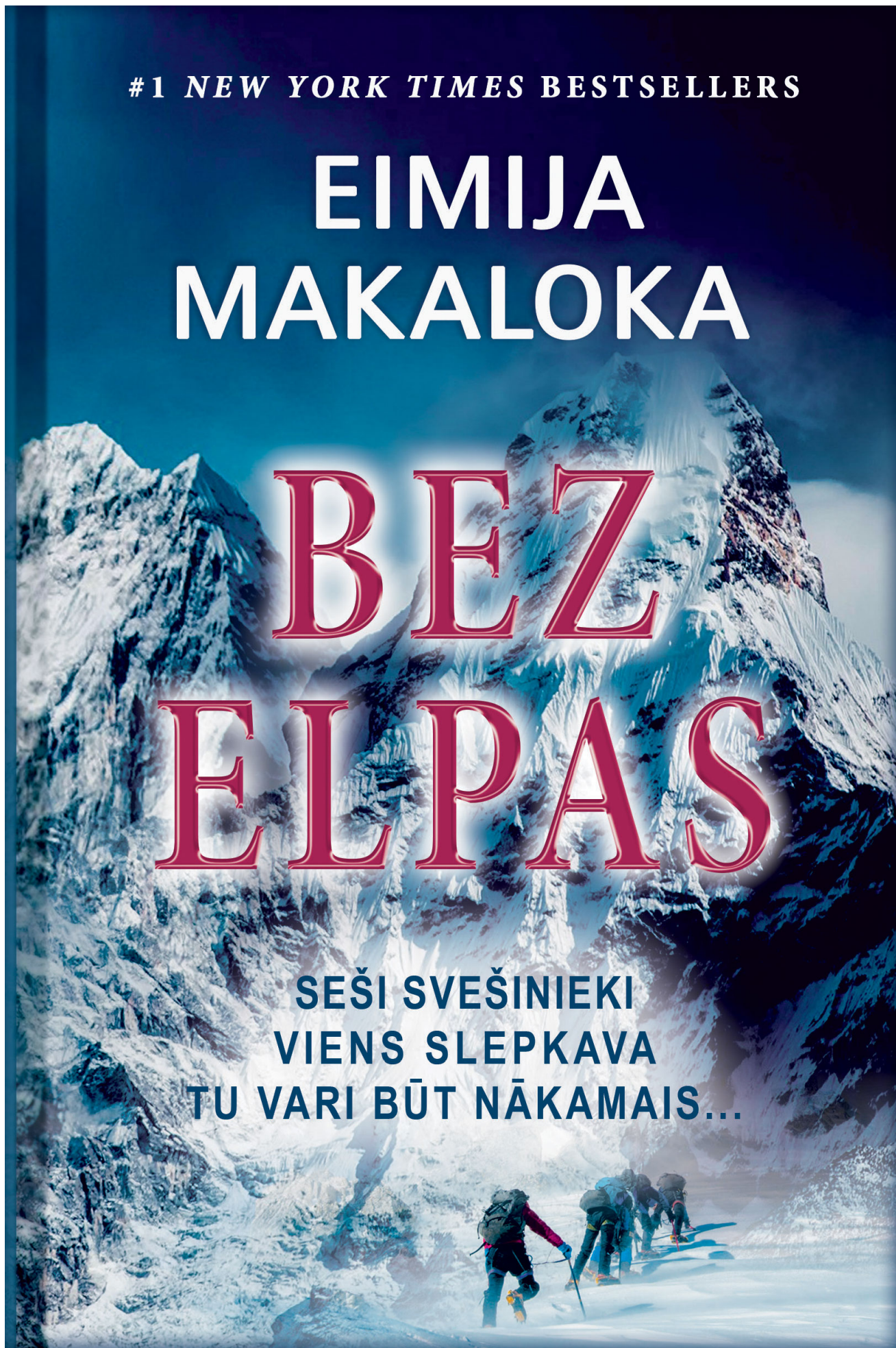

#1 *NEW YORK TIMES* BESTSELLERS

EIMIJA
MAKALOKA

BEZ
ELPAS

SEŠI SVEŠINIEKI
VIENS SLEPKAVA
TU VARI BŪT NĀKAMAIS...

EIMIJA
MAKALOKA

BEZ
ELPAS

AMY
McCULLOCH

BREATHLESS

EIMIJA
MAKALOKA

BEZ

ELPAS

KONTINENTS
RĪGA

UDK 821.111-3
Ma 311

Copyright © Tiger Tales Limited, 2022
The moral right of the author has been asserted
MICHAEL JOSEPH is part of Penguin Random House group of
companies

Eimijas Makalokas romāna "Bez elpas"
publicēšanas tiesības pieder
"Apgādam "Kontinents""

No angļu valodas tulkojusi Gunita Mežule
Vāka noformējums latviešu valodā "Apgāds "Kontinents""
Vāka foto © 12019/pixabay.com
Vāka foto © Kanenori/pixabay.com

ISBN 978-9934-25-086-6

© Tulkojums latviešu valodā,
mākslinieciskais noformējums,
"Apgāds "Kontinents"", 2023

ENGUSAM

*vislabākajam tētim, manam pirmajam lasītājam
un lielākajam talanta cienītājam*

Prologs

Uzkāpšanas diena

Elpo, Sesilij.

Auksts gaiss piepildīja viņas plaušas. Tas bija dīvaini. Iztēlodamās elpošanu šeit, augšā, viņa bija domājusi, ka tā līdzināsies smakšanai. Ka sajūta būs žņaudzoša. Varbūt savā ziņā atgādinās sliksanu.

Tomēr tā nebija.

Viņa sajuta vēja dzēlienus nelielajā neapklātajā ādas laukumīnā uz vaiga, starp kakla aizsegu un saulesbrillēm, un tad jau spēcīgāku brāzmu, kas draudēja nolikt viņu uz ceļiem.

Gaiss te bija. Tas tikai nedarīja to, ko tam vajadzēja darīt.

Viņa jutās tik ļoti nogurusi. Muskuli darbojās ar milzu piepūli, viņai brienot cauri sniegam. Un ne tikai muskuļi vien. Arī asinis. Plaušas. Smadzenes.

Patiesībā jau viss bija vienkārši – gaisā bija par maz skābekļa, nepilna trešdaļa no tā, pie kā viņas ķermenis bija pieradis. Altimetrs pulkstenī rādīja, ka viņa vēl aizvien

atrodas vairāk nekā astoņtūkstoš metru augstumā. Nāves zonā.

Sirds strauji pukstēja. Viņa palūkojās pāri plecam. Vai viņš sekoja? Viņa apstājās. Milzīgs siluets dažu metru augstumā virs viņas, dunoši soļi, kas samīda nesen uzsnigušo sniegu, seko viņai, dzenas pakaļ. Taču nē... Viņa samirkšķināja acis un saprata, ka tā ir tikai mākoņa ēna virs nogāzes.

Bez pietiekama skābekļa pieplūduma smadzenēs viņa nevarēja uzticēties pat savām acīm.

Vai viņš nāk? Vai arī gaida zemāk?

Sesilija nedomāja, ka sirds varētu pukstēt vēl straujāk, taču tā notika, sirds auļoja krūtīs. Elpa arī kļuva straujāka, viņai tverot pēc retinātā gaisa. Viņa bija gatava zaudēt samaņu, galvai reibstot.

Kāda nozīme tam, vai viņš atrodas augstāk vai zemāk?

Par viņu varēsi domāt vēlāk. Tagad domā par izdzīvošanu.

Viņa kustējās tik strauji, cik vien ķermenis ļāva. Viens kļūmīgs solis nozīmēja kritienu tūkstoš metru dziļumā. Tikmēr iedomātie soļi dunēja aiz muguras.

Vajadzēja tikt lejā no kalna.

Un viņai nāksies to izdarīt saviem spēkiem.

Pirmais uzmetums

ČETRPADSMIT TĪRI KĀPIENI – ALPĪNISMA LEGENDAS PROFILS

AUTORE: SESILJA VONGA

Jūras līmenī Čārlzs Makvejs ir tāds pats cilvēks kā jebkurš cits. Taču, nonākot nāves zonā – vairāk nekā astoņtūkstoš metru augstumā –, viņš kļūst par pārcilvēku.

Stāvot Manaslu virsotnē [ievietot datumu], viņš bija sasniedzis to, ko daudzi uzskatīja par neiespējamu: uzkāpis četrpadsmit pasaules augstākajās kalnu virsotnēs nepilna gada laikā, bez skābekļa baloniem un bez virvēm, nostiprinot savu pasaules dižākā alpīnista pozīciju starp dzīvajiem.

Taču varbūt vēl iedvesmojošāki par kalnā kāpšanas varoņdarbiem ir pārdrošie glābšanas gadījumi pa ceļam. Dhaulāgiri, saraksta trešajā virsotnē, viņš vadīja glābšanas operāciju, cenšoties izpestīt divus itāļu brāļus, kuri bija nonākuši nelaimē virs ceturtās nometnes. Lai arī viņam izdevās izglābt vienu no brāļiem, otrs diemžēl aizgāja bojā no ievainojumiem.

Tas, ka viņam izdevās glābt kaut vienu dzīvību pēc tam, kad tie abi bija pavadījuši nakti ledainā aukstumā un retinātā gaisā, ir praktiski brīnums. Neviens no vīrie-

šiem nebūtu izdzīvojis, ja Čārlzs neizrādītos pietiekami stiprs, lai grieztos atpakaļ no trešās nometnes, kuru bija sasniedzis nokāpjot. Paietu teju četrpadsmit stundas, lai viņus sasniegtu pārējie glābēji. Viņi būtu nokavējuši.

Šī glābšanas operācija līdz ar citām, kuras viņš bija veicis Everestā, Brodņikā un Čooju, padarīja Čārlzu par visas pasaules mediju varoni.

Bet kas gan mudina cilvēku pārbaudīt spēkus tik ekstremālā veidā? Man palaimējās kopā ar Čārlzu kāpt viņa pēdējā kalnā Manaslu, lai to noskaidrotu. [Ievietot interviju, kad būšu pie tās tikusi!]

1

Šaurajā viesnīcas istabē augstu virs lūgšanu karodziņiem piemētātās ielas Tamelā, ar tūristiem visvairāk piebāztajā rajonā Nepālas pilsētā Katmandu, Sesilija aizcirta klēpj datoru. Raksta ievads nebija izdevies, taču šādi agrīni pieraksti mierināja viņas satrauktos nervus. Bija daudz vieglāk pielabot kļūmīgu ievadu nekā nosēsties pie baltas lapas.

Sesilija bija domājusi, ka balta lapa ir viņas lielākās bailes. Tagad, pateicoties Čārlzam Makvejam, viņa grāsijās stāties preti kaut kam daudz biedējošākam.

Nāves zonai astotajā augstākajā pasaules virsotnē.

Sirds strauji pukstēja pēc iepriekšējā vakarā apmeklētā *Tom & Jerry* bāra. Viņa nebija plānojusi daudz dzert, taču viens no jaunajiem komandas biedriem – amerikānis Zaks – izmaksāja, un pagīras likās pavisam neliela maksa par satuvināšanos ar viņu. Šīs ekspedīcijas laikā Sesilijai vajadzēja būt vislabākajā formā, taču viņa jau bija ļāvusi izsist sevi no sliedēm.

Skaļš klauvējiens pie numura durvīm lika viņai pietrausties kājās. Sesilija tās atvēra un ļāva ienākt ekspedīcijas vadītājam Dagam Manersam un galvenajam pava-

donim Mingmam Lakpam Šerpam. Viņi bija sagaidījuši Sesiliju lidostā iepriekšējā dienā: Dagu uzreiz varēja atpazīt pēc biežajiem, sudrabainajiem matiem, kas izcēlās uz kalnu saulē iedegušās ādas fona. Taču šodien viņa pleci bija sagumuši un viņš izskatījās noguris... vairs neatgādināja viņas iztēloto drosmīgo kalnu pirmatklājēju, britu alpīnisma pasaules leģendu. Sesilija bija daudz lasījusi par viņa augstkalnu iekarojumiem: piecas uzkāpšanas reizes Everestā, gan no dienvidu, gan no ziemeļu puses, līdz ar vairāku mazāk zināmu virsotņu iekarošanu Karakoruma un Andu kalnos. Viņš bija nostrādājis vairākus gadus par ekspedīciju vadītāju vienā no pasaules slavenākajiem augstkalnu ekspedīciju organizēšanas uzņēmumiem *Summit Extreme* un tad aizgājis no tā, lai dibinātu pats savējo – *Manners Mountaineering*. Viņš bija pazīstams ar savu lietišķo pieeju un augstajām drošības prasībām.

Mingma viņam līdzās izskatījās sīks, taču Sesilija zināja, ka viņš uzkāpis Everestā piecpadsmit reizes. Viņa pat īsti nespēja aptvert, kāda izturība un drosme ir vajadzīga, lai kaut ko tādu sasniegtu.

– Vai viss kārtībā? – Dags jautāja.

– Tā izskatās. – Sesilija sameklēja sarakstu, kas bija izdrukāts un pielīmēts pie piezīmju grāmatiņas vāka, un ļāva abiem pārbaudīt aprīkojumu, kurš bija glīti salikts uz divguļamās gultas. Šajā pašā rītā viņa bija visu pārbaudījusi kādu duci reižu, rūpīgi atzīmējot ikvienu priekšmetu, kuru vajadzēja ņemt līdzi. Nekas nebija aizmirsts. Nekas nebija atstāts.

Šoreiz, uz šī kalna, viņa bija apņēmusies būt gatavībā.

– Šorīt jūtaties labi? – Mingma jautāja, šķelmīgi nozībinādams acis. Iepriekšējā vakarā viņš bija palīdzējis Se-

silijai tikt atpakaļ uz viesnīcu, dodams norādījumus nepāliešu taksistam.

– Jā, viss kārtībā! – Sesilija ar piespiešanos pasmaidīja, un pavadonis uzplīkšķināja viņai pa delmu, neko vairs nejautādams.

Viņa noskatījās, kā Dags ar kritisku aci nopēta aprīkojumu. Viņš pacēla augšup apavus, aplūkodams zoli. Tie bija viņas milzīgie astoņtūkstoš metru augstumam sagatavotie zābaki ar trīskāršu aizsardzību, papildināti ar lapsenēdzeltenām getrām, kas aizsniedzās līdz ceļgaliem. Zābaki bija nevainojami spodri, nevalkāti. Tiem vajadzēja pasargāt kāju pirkstus no apsaldējumiem, taču zābaki bija izrādījušies tik lieli, ka viņai nācās ieklāt papildu iekšzoles. Gandrīz viss augstkalnu alpīnistu aprīkojums, kombinezoni un zābaki, bija gatavoti vīriešiem. Sesilijai nācās visu pielāgot, lai tas derētu.

– Vēlreiz paldies jums abiem par to, ka ņemat mani līdzī šajā ekspedīcijā, – viņa noteica. – Droši vien ir dīvaini vest līdzī klientus – zinu, ka pagaidām jūs esat atbalstījuši tikai Čārlzu viņa misijā.

– Nav par ko, – sacīja Mingma. Viņa sirsnība pamatīgi kontrastēja ar Daga neapmierinātību. Daga piere saraucās vēl vairāk, kad viņš pēc zābakiem pievērsās ledus cērtei ar oranžo kātu un drošības iekarei.

– Ceru, ka tā derēs, – viņa noteica. – Es meklēju gūglē labākās drošības iekares alpīnistiem, un par šo bija labas atsauksmes.

– Tā derēs. Tāda, ko var sasprādzēt ap kāju, būtu labāka.

Sesilijas vaigi pietvīka. – Ak tā. Es nezināju.

– Jums vajadzēja pajautāt – gūgle jūs neglābs astoņ-

tūkstoš metru augstumā. – Dags atlika iekari atpakaļ gultā, uzmanīdamies, lai nesapiņķerētu. – Parasti, kad es vadu ekspedīciju, ņemu līdzī pieredzējušus alpīnistus. Nekad nevar zināt, kad kalns pavērsīsies pret jums. Tā nav tikai jūsu dzīvība vien, ar kuru jūs riskējat tur augšā.

– Mans pēdējais kalnā kāpšanas mēģinājums man to iemācīja, – Sesilija atbildēja, apspiezdama drebuļus. – Partiesībā es to aprakstīju internetā. Nezinu, vai jūs redzējāt...

Daga sejas izteiksme neko nepauda. – Es īpaši neaizraujos ar internetu.

– Ak, skaidrs, ka ne. Es tikai nodomāju, ka varbūt jūs to redzējāt, jo Čārlzs teica – tas esot bijis iemesls, kāpēc viņš uzaicināja mani pievienoties ekspedīcijai... – Sesilija jutās samulsusi, ierunājoties par to, taču vienlaikus arī apmierināta. Vismaz viens cilvēks nebūs lasījis viņas nu jau bēdīgi slaveno virālo blogu "Neveiksmīgais kāpiens" – par viņas absolūto nespēju nonākt līdz kalnu virsotnēm, ciešot neveiksmi katrā mēģinājumā. Tiklīdz Zaks bija sapratis, kas viņa ir, viņš bija pieteicies izmaksāt vēl pa mēriņam.

– Izskatās, ka te viss ir kārtībā. Man ir jāpārbauda pārējie, – sacīja Dags. – Kad būsiet sakravājušies, atstājiet somas numurā, un Mingma nonesīs tās lejā. Tiekamies vestibilā precīzi vienpadsmitos, lai brauktu uz lidostu.

Sesilija izslējās. – Sapratu. – Viņa nopētīja daudzās mantas, ko vajadzēja sapaķot. Tie bija visi viņas ietaupījumi. Viss, kas viņai piederēja, atradās uz šīs gultas. Sesilija notvēra Mingmas skatienu. – Vai jums liekas, ka esmu paņēmusi par daudz mantu?

Mingma iesmējās. – Jums būtu vajadzējis redzēt Zaka